

ધોરણ : ૩

ગુજરાતી

પાઠ : ૩

કું પતંગિયું મારા પલ્લુનું

સ્વ-અધ્યયનપોથી સોલ્યુશન

(પ્રથમ સત્ર)

અધ્યયન નિર્ણયાં :

- G3.8 કાવ્યાત્મક લખાણમાંથી વાંચન-અર્થગ્રહણ કરી શકે છે.
- G3.9 પ્રકૃતીશી છૂટાછવાથી લખાણમાંથી વાંચન-અર્થગ્રહણ કરે છે.
- G3.13 ભાષા સજ્જતા યાને વ્યક્તરણના વિવિધ ઘટકોને નામ ઓળખાવ્યા વિના ઓળખતો-સમજતો થાય છે તથા એનો વ્યવહારું ઉપયોજન કરી શકે છે.
- G3.14 પરિચિત શબ્દો અને એના સમાનાર્�ી અને વિરુદ્ધાર્થી શોધી તેમનો વાક્યમાં ઉપયોગ કરી શકે છે.
- G3.15 શબ્દનું રૂપાંતર કરી નવા શબ્દો બનાવી તેના અર્થ સમજું શકે છે.
- G3.16 ભાવાત્મક સમાવેશન કરી શકે છે.

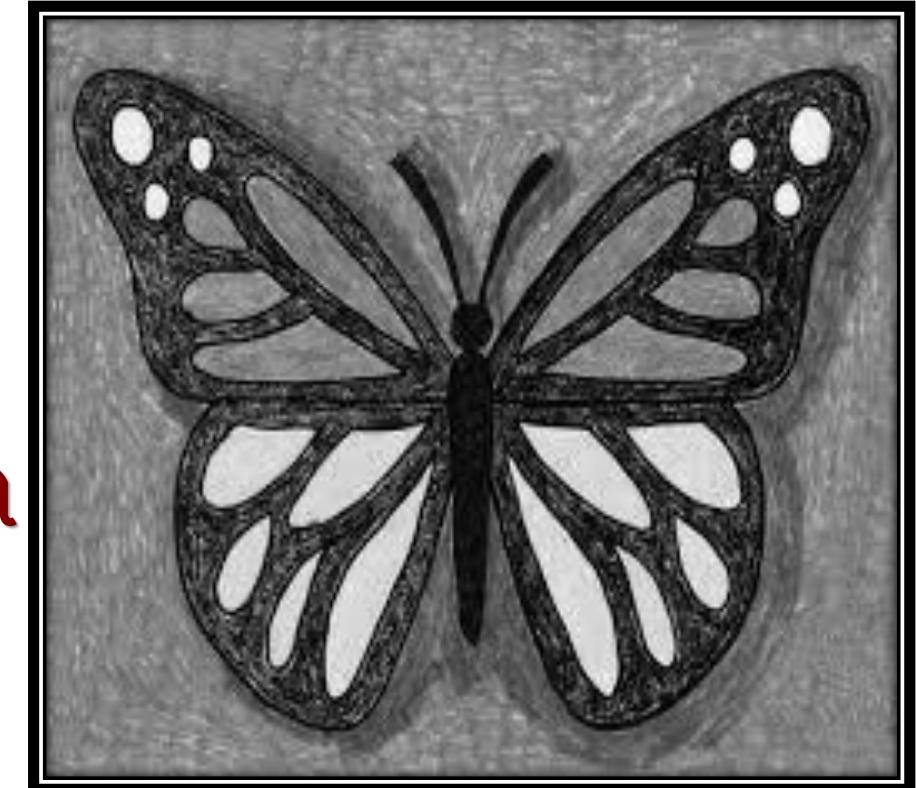
પ્રશ્ન ૧. હું બનાવું અને લખું.

રંગબેરંગી કાગળના ટુકડા ચોટાડીને એક પતંગિયું બનાવો અને તે
પતંગિયાની વાત લખો.

□ પતંગિયાની વાત :

ઉદ્દેશ. હું છું બહેન / ભાઈનું પતંગિયું. મારી પાંખો.....

➤ મારી પાંખો રંગબેરંગી છે હું તો બગીયામાં જય
પહોંચ્યું બગીયાના સુંદર ફૂલો પર બેસીને રસ- ચુચિને
મજા માણી ભાઈ બહેન તો મારી સામે ધારી ધારીને
જુચે કોઇ રડશો નહીં અડશો નહીં ભાઈ બોલતો જાય
એવું નાનું અને નમણું અને મીઠડું મજાનું છે બહેન બોલી તેની ભલી ભોળી આંખ અને રંગે
રૂપાળી પાંખ છે અને ભાઈ બહેને સરસ મજાની પતંગિયા ની વાતો કરીને આનંદ માણ્યો.

પ્રશ્ન ૨. હું વાંચીને લખું

“ખ્યારા પિલ્લું” વાર્તાના પાના નંબર ૩૪ પર આપેલાં વાક્યો વાંચીને
પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧. આ પાનામાં કોણી કોણી વાત લખેલી છે?

➤ આ પાનામાં પીલ્લુંભાઈ ની દ્રીજની અને ઈવાની વાત લખેલી છે.

૨. ઈવાએ દ્રીજને ચિંતા કરવાની કેમ ના પાડી?

➤ ઈવાએ દ્રીજને ચિંતા કરવાની ના પાડી અને કહ્યું, ‘એ તો મોટે થઈ રહ્યો છે.

બસ થોડા દિવસ રાહ જો! પણી જોજે જાણ’! થશે.

૩. ઈવા ખોખાને બગીચામાં લઈ આવી. કરણ કે...

(અ) એણે કોશેટાને ફેંકી ધો હતો.

(ક) દ્વિજને ચિંતા થતી હતી.

(બ) કોશેટો જરા જરા હલતો હતો.

(સ) ખોખામાં નવાં પાંડેડાં મૂકવાં હતાં.

૪. તમે પતંગિયું બનેલા પિલુને 'આવજો' સિવાય બીજું શું કહેશો?

➤ તમે પતંગિયું બનેલા પિલું ને આવજો સિવાય બીજું બાય બાય કહીશું.

૫. 'મો ખુલ્લું રહી જવું' એટલે શું?

(અ) નવાઈ લાગવી.

(બ) મમાં સોજો આવવો.

(ક) માં મોટો લાડુ મૂક્યો.

(સ) મોમાં દુઃખાવો ઉપડવો.

૬. પિલ્લ ઈયળમાંથી પતંગિયું બન્યું ત્યાર સુધીમાં તે શું શું બન્યું?

➤ પિલ્લ ઈયળમાંથી પતંગિયું બન્યું ત્યાર સુધીમાં તે કોશેટો બન્યું.

૭. પાના નં. ૩૪ પરથી 'નરમ' નો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ શોધીને લખો.

➤ નરમ × ૫૫૫

૮. 'પાંદડું' નો સમાનાર્થી શબ્દ શોધીને લખો:

➤ પાંદડું = પર્ણ , પાન

પ્રશ્ન : 3 જોડકાં જોડો.

'અ'

કરકવું

મરકવું

અલવું

ધૂમવું

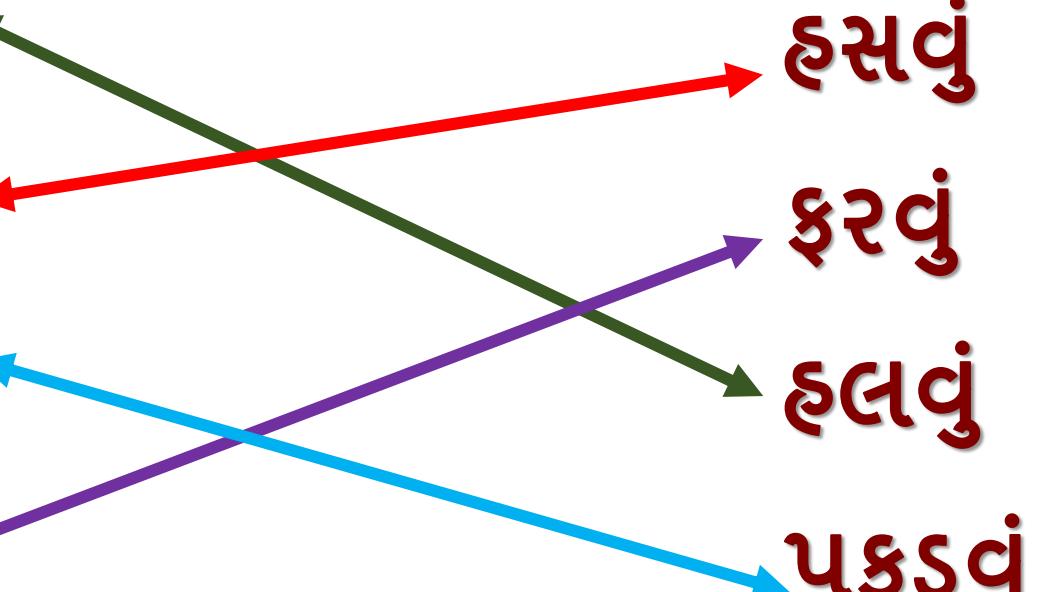
'બુ'

હસવું

કરવું

હલવું

પકડવું

પ્રશ્ન 4. હું ગાઉ, હું લખું.

પાના નંબર ૩૮ પરનું ગિત ગાઓ અને પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧. તમને રિસેસમાં શું કરવાની મજા આવે તે લખો.

➤ મને રિસેસમાં નાસ્તો કરીને મારા મિત્રો સાથે વાત કરવી ગમે છે અને ક્યારેક મેદાન પર જઈને હું અને મારા મિત્રો પક્કાદાવ રમીએ છીએ.

૨. કવિતામાં કહ્યું છે તે સિવાય બીજું શું શું કરી શકાય તે લખો.

➤ અમે વનમાં પાન થઈને ઉડી રહ્યા.

અમે વાદળ થઈ સૂર્ય સાથે રમી રહ્યા.

અમે દરિયામાં મોજ બની ઉછળી રહ્યા.

અમે પંખીના કલરવની સાથે મલકી રહ્યા.

૩. ગીતમાંથી 'આકાશ નો સમાનાથી શબ્દો શોધીને લખો.

➤ ગગન ,આભ

૪. આ ગીતના કવિનું નામ લખો.

➤ સુરેશ દલાલ

૫. બાગમાં ફૂલણોડ ઉગાડનારને માટે ગીતમાં વપરાયેલો શબ્દ.

➤ માળી

પ્રશ્ન પ. હું વિચારીને લખું

નીચેનો ફકરો વાંચો લીટી દોરેલા શબ્દોની જગ્યાએ નીચે આપેલા
કૌસમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ફકરો ફરીથી લખો. એક શબ્દ એકથી
વધારે વખત પસંદ કરી શકશો.

□ (તને, તણે, આપણા, તેની, તેના)

ટાંટને એક ભમરડો મળ્યો. ટાંટે ભમરડાને દતરમાં મૂક્યો. ટાંટે ટાંટની બહેન
ટીટુને ભમરડો બતાવ્યો. ટીટુએ ભમરડો ટીટુના હાથમાં લીધો. ભમરડો
ટીટુના હાથમાંથી સરકીને ટાંટના પગ પાસે પડ્યો. ટાંટે ટીટુને કહ્યું, “ટીટુ,
હાશ! ટીટુ-ટાંટ બંનેના પગ બચી ગયા!”

➤ ટાંટને એક ભમરડો મળ્યો. તેણે ભમરડાને દફુતરમાં મૂક્યો. ટાંટે તેની બહેન ટીટુને ભમરડો બતાવ્યો. ટીટુએ ભમરડો તેના હાથમાં લીધો. ભમરડો તેના હાથમાંથી સરકીને ટાંટના પગ પાસે પડ્યો. ટાંટે તેને કહ્યું, “ટીટુ, હશ! આપણાં બંનેના પગ બચી ગયા!”

પ્રશ્ન ૫. હું વિચારીને તાણે

નીચે આપેલા પ્રશ્નો વાંચી તેના જવાબ કોઈમાંથી શોધીને લખો.

ઉદ્દેશ્ય. ગંઠું માથું મારું ઘર

મારું નામ તો એક અક્ષર

➤ જી

૧. યોમાસામાં દેખા દઉં

પાણી દેખી કૂદકા ખઉં

➤ દેડકો

નિ	કા	ઇ	ય	ળ	ગ	રો	ણી
ચું	લા	નિ	સ	કો	લી	ડા	ફ
વં	મં	ગી	ક	લે	ડો	જી	મા
દું	દો	દે	થી	પ	તં	નિ	યું

૨. અડની ઉપર નીચે મારું આંટા

મારી પીઠ ઉપર છે પદ્ધા

➤ ખિસકોલી

૩. વાઘની હું માસી છું

દૃધ-દહીંની ઘ્યાસી છું.

➤ બિલાડી

૪. તમારું ઘર એ જ મારું ઘર

દીવાલ ઉપર આંટા મારું ઈધર-ઉધર

➤ ગરોળી

૫. કોશેટામાંથી નીકળું બહાર

જાણે હું તો રંગોની કુહાર

➤ પતંગિયું

૬. ખૂણે ખાંચરે હું

રાતે બહાર નીકળું

આખા ઘરમાં મારું જ રાજ

હું છું ગંદો બંદો

➤ વંદો

૭. ફળ હોય કે શાકભાજી

ખાઈને થાઉં તાજી તાજી

➤ ઈયળ

પ્રશ્ન: 7 હું ઓળખીને લખું.

અધ્યર

ચંદ્ર

વિદ્યાર્થી

પિસ્કોલી

રુદ્ર

પ્રદ્વાત

Thanks

For watching